

**การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2**
**The Relationships of School with Community Group Prakonchai 3
Buriram Primary Educational Service Area 2**

มิชาดา สมบันย์¹ และองอาจ เทียมกลาง²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Michada Somban¹ and Ongart Thiamklang²

Nakhonratchasima College

Corresponding Author E-mail : michadaya43@gmail.com , Ongart@nmc.ac.th

(Received: 10 February, 2025 ; Edit: 22 February, 2025; accepted: 27 February, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 110 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซ์และมอร์แกน และสุ่มแบบสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบตามตัวแปรการสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลการเปรียบเทียบตามตัวแปรการสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การสร้างสัมพันธ์, กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 ,ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

Abstract

The objectives of this research are to 1) study the level of Relationships of School with community Group Prakonchai 3 Buriram Primary Educational Service Area 2 2) Compare Relationships of School with community Group Prakonchai 3 Buriram Primary Educational Service Area 2 , classified by educational level. and work experience

Sample group used in research Educational institution administrators and teachers Relationships of School with community Group Prakonchai 3 Buriram Primary Educational Service Area 2 , totaling 110 people, determined the sample size according to Krejci and Morgan's table. and stratified random sampling The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with a consistency index between 0.67-1.00 and a confidence value for the entire questionnaire of 0.94. Statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, and deviation. standard T-test (t-test)

The research results found that:

1. Relationships of School with community Group Prakonchai 3 Buriram Primary Educational Service Area 2 is at a high level.
2. Results of comparing opinions of Relationships of School with community Group Prakonchai 3 Buriram Primary Educational Service Area 2 , classified by educational level, Overall and each aspect They are significantly different at the .05 level.
3. Results of comparing opinions on Relationships of School with community Group Prakonchai 3 Buriram Primary Educational Service Area 2 , classified according to work experience Overall and each aspect They are significantly different at the .05 level.

Keywords : The Relationships, Group Prakonchai 3, The Relationships of School with Community

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนถือเป็นความสำคัญของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนในชนบท ดังนั้น การสร้างสัมพันธ์อันดีกับชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการดำเนินงานของโรงเรียน การละเลยไม่เห็นความสำคัญของชุมชนถือเป็นการมองข้ามทรัพยากรที่สำคัญที่จะอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินงานของโรงเรียนไปอย่าง น่าเสียดายและบางที่อาจจะก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการดำเนินการได้ โรงเรียนจะต้องมีการสานสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

ชุมชนจึงมีบทบาทและความสำคัญในการดูแลส่งเสริมโรงเรียน เพื่อมุ่งหวังให้สมาชิกในชุมชนได้เข้ารับการการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ ซึ่งในการพัฒนาโรงเรียนนั้น ชุมชนมีบทบาทโดยการให้ความร่วมมือสนับสนุนจากชุมชนทั้งในเรื่องเงิน วัสดุอุปกรณ์และสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนแรงงาน แรงใจ จากชุมชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเป็นสมบัติส่วนรวมของชุมชนที่มีคุณค่า (นาวัน แกละสมุทร, 2562) การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูเพียงผู้เดียว โรงเรียนจะต้องร่วมมือกับชุมชนให้ประชาชนได้รับรู้และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ร่วมมือในการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน ร่วมคิด ร่วมทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ โปร่งใสและตรวจสอบได้ (ปฏิภาณ ศาสตรอำนวนย, 2561 : 130)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้ มาตรา 24 (6) การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) การบริหารงานความสัมพันธ์ของชุมชนกับโรงเรียนเป็นการบริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 4) คือ ให้สถานศึกษาร่วมกับ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 193)

โรงเรียนถือเป็นหน่วยงานราชการที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนอีกหน่วยงานหนึ่งที่ต้องใช้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกับชุมชนมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น โรงเรียนประถมศึกษาหรือโรงเรียนขยายโอกาสในเขตชนบท การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ขณะเดียวกัน ถ้าหากไม่มีการสร้างความสัมพันธ์ในระหว่างชุมชนและโรงเรียน ก็อาจส่งผลให้เกิดปัญหาและเกิดอุปสรรคในการดำเนินงานรวมถึงขาดบุคลากรและขาดทรัพยากรสำคัญในการดำเนินงานและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้นโรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอย่างมาก เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการส่งเสริมพัฒนาโรงเรียน เพื่อมุ่งหวังให้ประชากรภายในชุมชนได้เข้ารับการการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ และเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม ซึ่งชุมชนมีบทบาทสำคัญในด้านการสนับสนุนส่งเสริมคุณภาพทางการศึกษา ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนอีกประการหนึ่งนอกจากหน้าที่ในการจัดการศึกษา ทั้งนี้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์และมีผลกระทบซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลาผลกระทบของโรงเรียนต่อชุมชน คือ ความสามารถในการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อคุณภาพของบุคคลในชุมชนนั้น ในขณะเดียวกันชุมชนก็มีผลกระทบต่อโรงเรียนเช่นเดียวกัน คือ ในการจัดการศึกษาจะได้ผลเพียงใดขึ้นอยู่กับความร่วมมือและการสนับสนุนของชุมชน ถ้าหากชุมชนไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่ให้การสนับสนุน โรงเรียนก็ไม่สามารถจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงเป็นไปในลักษณะที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ปัญหาของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่าโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายประ

โคนชัย 3 ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอย่างจริงจังอีกทั้งในด้านการเข้ามามีบทบาทของชุมชนกับโรงเรียนยังขาดการมีส่วนร่วมและประสานงานไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับโรงเรียนและชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยประชากรและทรัพยากรจากชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน เช่น การปรับปรุงทัศนสิ่งปลูกสร้างอาคารสถานที่ทรัพยากรต่าง ๆ ในชุมชน ทั้งนี้ผู้บริหารจำเป็นต้องจัดการศึกษาโดยการให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันเพื่อประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลโดยงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงมีภารกิจที่สำคัญเป็นงานยากที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติให้สำเร็จ อีกทั้งงานวิจัยนี้จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารครูและผู้เกี่ยวข้องในกลุ่มประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนส่งเสริมความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของโรงเรียนกับชุมชนกลุ่มประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 แตกต่างกันไป
2. บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานมีความคิดเห็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 แตกต่างกันไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน กลุ่มประโยชน์ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 155 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มประโยชน์ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 110 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างอิงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557 : 49) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ตามแนวคิดของ Ross (1976) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยดำเนินการพัฒนาแบบสอบถามมาจากศิริพร เพ็งพา (2560) ได้จำนวนแบบสอบถาม 36 ข้อ

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

7. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในกลุ่มเครือข่ายประโยชน์ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

8. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 36 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อประธานกลุ่มประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 110 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 67) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานโดยใช้ค่า t - test (Independent samples)

ผลการวิจัย

1. การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน และด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D		
1	การประชาสัมพันธ์โรงเรียน	4.32	0.33	มาก	2
2	การให้บริการชุมชน	4.34	0.36	มาก	1
3	การมีส่วนร่วมในชุมชน	4.30	0.36	มาก	3
ภาพรวม		4.32	0.27	มาก	

จากตาราง 1 แสดงว่าการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.27) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X} = 4.34$, S.D = 0.36) รองลงมาคือ ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.33) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน ($\bar{X} = 4.30$, S.D = 0.36) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่าย ประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม

และรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับ ปริญญาตรี		สูงกว่าระดับ ปริญญาตรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1	การประชาสัมพันธ์ โรงเรียน	4.26	0.32	4.49	0.33	3.21*	.002
2	การให้บริการชุมชน	4.25	0.35	4.58	0.26	4.69*	.000
3	การมีส่วนร่วมในชุมชน	4.24	0.37	4.46	0.27	3.00*	.003
ภาพรวม		4.25	0.27	4.51	0.18	4.81	.000

*p ≤ .05

จากตาราง 2 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่าย ประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่าย ประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1	การประชาสัมพันธ์ โรงเรียน	4.27	0.31	4.41	0.36	-2.07*	.041
2	การให้บริการชุมชน	4.25	0.31	4.49	0.39	-3.45*	.001
3	การมีส่วนร่วมในชุมชน	4.19	0.34	4.47	0.32	-4.30*	.000
ภาพรวม		4.24	0.23	4.45	0.29	-4.31*	.000

*p ≤ .05

จากตาราง 3 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการทำงาน กลุ่มเครือข่ายประกันชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตาม ประสิทธิภาพการทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประกันชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญ มาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประกันชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงจากมาก ไปหาน้อย ดังนี้ด้านที่มากที่สุดคือด้านการให้บริการชุมชน รองลงมาคือด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนและด้านที่น้อยที่สุดคือด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนตามลำดับ ทั้งนี้ เพราะสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายประกันชัย 3 มีการส่งเสริมการสร้างความไว้วางใจร่วมกันในการบริหารจัดการระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อีกทั้งโรงเรียนให้ความสำคัญในด้านการให้บริการชุมชน มากเป็นอันดับหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการสนามกีฬาของโรงเรียนให้เป็นที่ออกกำลังกายและการแข่งขันกีฬาของชุมชนหรือให้ชุมชนยืมวัสดุ อุปกรณ์ และใช้อาคารและสถานที่เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายประกันชัย 3 กับชุมชน เป็นไปในทิศทางที่ดี นอกจากนี้ผู้บริหารยังให้ความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนในด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร เช่น โรงเรียนมีการจัดปฐมนิเทศนักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน มีการจัดทำรายงานผลการเรียนของผู้เรียนให้ผู้ปกครองทราบ มีการจัดเผยแพร่ความรู้ด้านต่าง ๆ และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของครูและนักเรียนให้ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งในด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน โรงเรียนยังให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านต่างๆ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมงานประเพณีและวัฒนธรรมในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ และโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ส่งผลให้ ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายประกันชัย 3 อยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ วิภาวรรณ เอียดขนาน (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และปองขวัญ จุลลา (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบตามตัวแปรการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่ม เครือข่ายประกันชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับ การศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้การที่ผู้บริหารและ

ครูผู้สอนมีระดับการศึกษาที่ต่างกัน เป็นผลทำให้ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการการวางแผน ตลอดจนประสบการณ์การบริหารงานด้านต่างๆ หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การแสดงออกในทางความคิด ความกล้าตัดสินใจในการบริหารจัดการที่แตกต่างกันส่งผลให้ระดับความคิดเห็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 แตกต่าง กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตรี ภาคโร (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจริยพร แดงขุด (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่าย 7 ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของศูนย์การศึกษาพิเศษเครือข่าย 7 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบตามตัวแปรการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องมาจากประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ต่างกัน ส่งผลให้ความคิดเห็นหรือทัศนคติในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนแตกต่างกัน กล่าวคือ บุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษาที่มากกว่า บุคคลนั้นย่อมมีความใกล้ชิด สนับสนุนกับชุมชนมากกว่าบุคคลที่มีประสบการณ์น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจริยพร แดงขุด (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษเครือข่าย 7 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่าย 7 โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้นจากรุภา ทรัพย์มี (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในกลุ่มศรีราชา 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการบริการชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีบทบาทในการวางแผนการดำเนินงานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานในกระบวนการของการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของโรงเรียนกับชุมชน

1.2 ผู้บริหารต้องคำนึงถึงความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนในด้านการให้บริการชุมชน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้นหรือการให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านอาคารสถานที่ ด้านการให้ความรู้ ความร่วมมือต่างๆ อย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนในด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในเรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน

2.2 ควรศึกษาบริบทของโรงเรียนในด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.

2546. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

จริยพร แต่งชุด. (2564). แนวทางการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษเครือข่าย 7. หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

จารุภา ทรัพย์มี. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในกลุ่มศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. หลักสูตรการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). การศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ: วีอินเตอร์พรีนทร์.

นาวัน แกละสมุท. (2562). การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ระดับปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปฎิภาณ ศาสตรอำนวย และคณะ. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วารสารครู ศาสตรอุตสาหกรรมการ, 17(1), 129-134.

ปองขวัญ จุลลา. (2566). กลยุทธ์การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์, 9(2), 71-72.

วิภาวรรณ เอียดขนาน. (2567). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารมหาจุฬาลงกรณ, 11(3), 450-451.

ศิริพร เพ็งพา. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านสำนักทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

สาวิตรี ภาคโร. (2567). การสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 9(2), 31-34.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

- Cornbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Journal of Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, S. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill.
- Ross, M. G. (1967). *Community organization, theory: Principles and practice*. New York: Harper & Row.